

Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata

Iktató szám: 46/2023.

ELŐTERJESZTÉS
a KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2023. február 16-i ülésére

Tárgy: Javaslat együttműködési megállapodás megkötésére a GAPS Közhasznú Alapítvánnyal

Előterjesztő: Jancsó Andrea, szociális ügyekért felelős tanácsnok
Takács Máriusz, bizottsági elnök

Előzetesen tárgyalja: KOEN

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: dr. Szathmáryné s.k.

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Rendelet	☐	
Határozat	☐	normatív
	☐	hatósági
	☒	egyéb

A döntéshez egyszerű minősített	☒	többség szükséges.
	☐	

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen	☒
nem	☐

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az elmúlt hónapokban több szülői jelzés érkezett hozzám és képviselőtársaimhoz arról, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeik nem megfelelő óraszámú fejlesztést kapnak az Önkormányzat fenntartásában álló óvodákban.

Ennek oka elsősorban az, hogy a szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógusok a piaci szolgáltatások felé mozdulnak, piaci környezetben hasznosítják szaktudásukat. Önkormányzatunk feladata az óvodákban biztosítani a szükséges fejlesztéseket a sajátos nevelési igényű gyermekek számára, a feladat ellátása céljából kötöttünk is szerződést a Belső-Pesti Tankerületi központtal aki a feladatot a Ferencvárosi Komplex Óvoda és Általános Iskola utazó gyógypedagógusaival látja el, de az intézmény folyamatosan munkaerőhiánnyal küzd. Így sajátos nevelési igényű gyermekek nem fejlesztése lassabb, az egyéni fejlődésük nem számottevő, hátráltatja integrációjukat a környezetükbe. Mindez pedig nehézséget okoz az óvodapedagógusoknak és a szülőknek egyaránt.

Jelen előterjesztés a fentiek orvoslására – 10 hónap időtartamra szóló pilot projekt keretében – tesz javaslatot.

I. A projekt célja

A GAPS Közhasznú Alapítvány 2012-óta foglalkozik fejlesztési programok kidolgozásával és betanításával autizmussal élő gyermekek és családjaik számára, elsősorban az Alkalmazott Viselkedéselemzés (ABA) által nyújtott elméleti, gyakorlati és módszertani lehetőségeket kihasználva. Az ABA nagy hangsúlyt fektet a gyermeket körülvevő környezet (szülők, családtagok, gyógypedagógusok, óvodapedagógusok, pedagógusok, tanárok) bevonására, képzésére, hiszen ez a gyermek folyamatosan fenntartható fejlődésének záloga.

Az Alapítvány törekvései szorosan kapcsolódnak az Országos Fogyatékosügyi Programhoz is, hiszen abban az inkluzív oktatás feltételeinek megteremtése fontos prioritás. Eddigi tevékenysége során is igazolni tudta a külföldi szakirodalom eredményeit, mely szerint az Alkalmazott Viselkedéselemzés módszertanának megfelelő alkalmazása nagymértékben elősegítheti olyan gyermekek sikeres integrációját is, amelyekkel jelenleg nem, vagy csak nagyon nagy nehézségek árán birkózik meg az óvoda -, majd később az iskolarendszer is.

Ennek megfelelően a projekt fő célcsoportja az érintett gyermekek és az őket nevelő pedagógusok, másodlagos célcsoportok pedig az érintett gyermekek családjai, valamint az érintett gyerekeket befogadó csoportba járó gyerekek közössége.

Magyarországon jelenleg az ELTE PPK-n és a Debreceni Egyetem Népegészségügyi Karán zajlik alkalmazott viselkedéselemző szakemberek egyetemi szintű képzése. Az első itthon végzett szakemberek várhatóan 2024-ben szereznek képesítést. Az egyetemi végzettségen kívül ún. ABA technikus szakemberek hazai képzése is megkezdődött, akik – képesített viselkedéselemző konzultáns szupervíziója mellett – képesek az ABA módszertan alapján kidolgozott viselkedés és fejlesztési tervek szakszerű végrehajtására.

A módszer alapja a kitüntetett figyelem a képességek fejlesztésén és a problémás viselkedések megváltoztatásán keresztül autizmussal, ADHD-val vagy más SNI-vel, BTMN-s kóddal élők számára. Lényegében az alkalmazott viselkedéselemzés eszközeit alkalmazza az autizmussal és más viselkedésproblémákkal élő gyermekek fejlesztésének és integrációjának elősegítése céljából. A viselkedéselemzés tudományosan meghatározott szempontok alapján történik, mely a gyermek tevékenységének megfigyelésével kezdődik. A gyermek viselkedéséről gyűjt adatokat, valamint az állapotáról, hogy milyen területek (beszédképesség, vizuális készség) szorulnak fejlesztésre – ezzel egyidőben meghatározandóak az elérendő célok is. A módszer nem a szociálisan „rossz” viselkedést bünteti, hanem annak hiányát jutalmazza. Miközben új, szociálisan elfogadhatóbb viselkedéseket tanít a gyerekeknek, sokat motiválva őket. Így az ABA módszer alkalmazása során olyan készségeket sajátíthatnak el a gyerekek, amelyeket mindennapi életükben és közösségekben is használni tudnak.

II. Az ABA módszer tanítási technikái

1. „Pairing”

Mivel nagyon fontos, hogy a fejlesztő foglalkozások oldott, elfogadó hangulatban történjenek, ez a leghatékonyabban az ún. *pairing* eljárás tudatos és rendszeres alkalmazásával érhető el. A *pairing*, az ún. „inger-inger párosítás” elméletéből alakult ki, és igazából azt jelenti, hogy önmagunkat „párosítjuk” a gyermek megerősítőivel, azaz kedvelt tárgyaival, játékaival és tevékenységeivel. Célja, hogy a gyermeket tanulásra fogékony, motivált állapotba hozzák.

2. „Hibamentes tanulás”

Az ún. hibamentes tanulás (*errorless learning*) olyan tanítási módszer, ami lehetővé teszi azt, hogy a hagyományos tanítási technikákkal nagyon nehezen tanítható, nehezen bevonható gyerekek is sikerélményként éljék meg a tanulási folyamatot, teljesen függetlenül a képességeiktől vagy más limitáló tényezőktől. Kifejlesztői felismerték ugyanis, hogy az autizmussal érintett gyerekek tanulásának egyik legkomolyabb gátja az, hogy a hagyományos szülői vagy pedagógiai módszerekkel már nagyon korán rengeteg kudarcélmény éri őket, ezért hamar megtanulják, hogy a tanulásra, mint elkerülendő feladatra tekintsenek.

III. Projekt elemei:

1. A kiválasztott óvodában 10 gyermekkel fejenként heti 2x2 órában képzett ABA technikus foglalkozik: egyéni fejlesztés, csoportban történő megfigyelés, viselkedésterv kidolgozásának segítségével. (Összesen heti 40 óra)
2. Az óvodai dolgozók (pedagógusok, nevelők, dajkák, stb.) és az érintett szülők számára rövid (akár online) előadás az ABA módszertanáról, a számukra is hasznosítható szemléletelemeiről, technikáiról. (2x2 óra). (Amennyiben a folytatásra igény mutatkozik ez előadássorozattá fejleszhető.)
3. 30 órás akkreditált képzés az ABA módszertan alapjairól és azonnal hasznosítható technikáiról az óvodapedagógusok részére
4. Az ABA technikus szupervízióját nemzetközileg képesített viselkedéselemző szakember látja el.
5. Az óvodapedagógusok és az ABA szakemberek együttműködését rendszeres esetmegbeszélések segítik.
6. Érintett szülők számára konzultációs lehetőség.

A projekt első lefutási idejét követően, a későbbiekben átfogóbb ferencvárosi ellátási modell dolgozható ki, az egyre növekvő számú autizmus vagy viselkedésprobléma miatt megsegítésre szoruló gyermek inkluzív óvodai nevelésére és iskolai oktatására.

IV. A projekt várható eredményei:

1. Az első évben ABA ellátásban részesülő 10 gyermek fejlődésében mérhető és igazolható eredmények érhetők el.
2. A pedagógusok a továbbképzéseknek köszönhetően jobban megértik az autizmussal, illetve viselkedésproblémákkal küzdő gyermekek viselkedésének mozgatórugóit, funkcióit és ezáltal hatékonyabb beavatkozási stratégiákat tudnak a viselkedéselemző szakemberekkel közösen kidolgozni, illetve azokat hatékonyabban tudják végrehajtani.
3. A közösen kidolgozott viselkedéstervek megfelelő végrehajtása csökkenti a csoportban tanúsított problémás viselkedést, javítja a gyermek kooperációját.
4. Az egyéni fejlesztések mérhető és dokumentálható előrelépést hoznak a gyermek készségeiben.
5. A szülők és pedagógusok módszertani és mentális támogatását a rendszeres esetmegbeszélés, konzultáció is segíti.
6. A hatékony beszédindító stratégiákat bemutató előadásunk résztvevői sikerebben segítik a kommunikációs nehézséggel küzdő gyermekeket.

V. Indikátorok

1. A projektben ellátott gyermekek fejlődését dokumentáljuk és vizuálisan is megjelenítjük, így haladásukat folyamatosan grafikonon is követni tudjuk. A projekt elején részletes felmérést készítünk, amely megmutatja a kiindulási pontot az alapvető fejlesztési területeken, amit a tanév végén ismételt elvégzett felmérés eredményeivel össze tudunk majd vetni.
2. A módszertani képzések jelenléti íve, és képzésen résztvevők visszajelzései (minőségbiztosítási űrlapokon.)

VI. A projekt költségvetésének meghatározó elemei:

1. Heti 40 óra fejlesztést két teljes állású gyógypedagógus és pszichológus végzettséggel rendelkező munkatárs biztosítja.
2. A 2x2 órás alapvető módszertani továbbképzés térítésmentes biztosítása az érintett óvodákban dolgozó óvodapedagógusok és szülők részére (személyes vagy online formában)
3. A 30 órás akkreditált pedagógus továbbképzés díja
4. Szupervízió és program-monitorálás költsége

Nyújtott szolgáltatás	Egységár	Gyakoriság	Összesen (10 hónap)
10 gyermek számára heti 40 óra ABA fejlesztés	br. 481.000.- Ft (szuperbruttóban – munkáltató költsége: 543.000.- Ft)/munkatárs	2 fő szükséges a heti 40 óra biztosításához	10.860.000.- Ft
szupervízió (havonta 1 alkalom)	100 000.- Ft/ hónap		1.000.000.- Ft
30 órás akkreditált tanfolyam óvodapedagógusok részére (opcionális)	48.500.- Ft/ fő	4 fő óvodapedagógus részére	194.000.- Ft
Eszközök (óvodai készletfelmérés függvényében)			100.000.- Ft
Összesen			12 154 000.- Ft

Az Önkormányzat fenntartásában álló óvodákban a sajátos nevelési igényű gyermekek arányát az alábbi táblázat mutatja (2022.december):

Intézmény neve:	Ferencvárosi Napfény Óvoda	Ferencvárosi Csicsergő Óvoda	Ferencvárosi Ugrifüles Óvoda	Ferencvárosi Méhecske Óvoda	Ferencvárosi Csudafa Óvoda	Ferencvárosi Kerekerdő Óvoda	Ferencvárosi Epres Óvoda	FERENCVÁR OSI KICSI BOCS ÓVODA	Ferencvárosi Liliom Óvoda
Összlétszám:	85	179	86	72	157	238	74	116	128
Mozgásszervi fogyatékoság:	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Érzékszervi fogyatékoság:	2	0	1	0	1	0	0	0	0
Autizmus spektrum zavar, Asperger:	3	7	2	3	1	3	3	0	1
Beszéd fogyatékos:	4	2	0	2	0	3	0	1	1
BTM vagy egyéb pszichés fejlődési zavar vagy vizsgálat alatt:	3	4	5	6	6	58	7	6	3
ADHD:	0	0	0	1	0	0	0	0	0

A fenti táblázat alapján a pilot projekt elindítását vagy a Ferencvárosi Csicsergő Óvodában, vagy a Ferencvárosi Epres Óvodában lenne célszerű elindítani 10 fő sajátos nevelési igényű gyermek számára.

Kérjük a fentiekre tekintettel, hogy a Képviselő-testület az alábbi határozati javaslatokat támogatni szíveskedjen.

Budapest, 2023. február 8.

Tisztelettel:

Jancsó Andrea s.k.
szociális ügyekért felelős tanácsnok

Takács Máriusz s.k.
bizottsági elnök

Határozati javaslat

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a fenntartásában álló ..... óvodában 10 fő sajátos nevelési igényű gyermek számára pilot projekt keretében 10 hónapon keresztül ABA módszer alkalmazásával fejlesztési foglalkozások nyújtására a GAPS Közhasznú Alapítvánnyal együttműködési megállapodást köt.

határidő: 2023. március 15.

felelős: Baranyi Krisztina polgármester

2. az 1. pontban meghatározott cél megvalósítása érdekében felkéri a Polgármestert, hogy az együttműködési megállapodás során a GAPS Közhasznú Alapítvány részére átadandó pénzeszköz (12.154.000,- Ft) kifizetéséhez szükséges fedezet biztosításáról a 2023. évi költségvetésben gondoskodjon.

határidő: a 2023. évi önkormányzati költségvetés elfogadása

felelős: Baranyi Krisztina polgármester